
BELEIDSVERSLAG

2006

WERK INKOMEN EN ZORG

RIDDERKERK

Inleiding

Vanaf 1 januari 2007 is het samenwerkingsverband Sociale Zaken Ridderkerk en Albrandswaard van start gegaan. Hierbij wordt een begin gemaakt met het werken met prestatie indicatoren en prestatie afspraken. In het beleidplan 2007 worden deze aangegeven. Hierdoor kan een vergelijking worden gemaakt tussen de stand van zaken in 2006 en in 2007. Het beleidsverslag van de gemeente Ridderkerk en van de gemeente Albrandswaard worden zoveel mogelijk op gelijke leest geschoeid. Hierdoor kunnen ook de gemeenten Ridderkerk en Albrandswaard met elkaar worden vergeleken. Er wordt gerapporteerd over de instroom en de uitstroom uit de verschillende soorten uitkeringen, de zorg. In de programmabegroting 2006-2010 staan de doelen, effecten en prestatie indicatoren. In de jaarrekening 2006 wordt hier uitgebreid aandacht aan besteed. Waar nodig wordt er in dit verslag wel aandacht aan besteed.

Uitkeringsbestand

Aantallen cliënten WWB, IOAW, IOAZ 2006

	januari 2006	januari 2007	daling
WWB	603	570	5,5%
IOAW	50	25	50%
IOAZ	6	4	33%
Totaal	659	599	9,1%

Leeftijd meest bemiddelbare WWB cliënten per 1 januari 2007

	0-25 jaar	25-45 jaar	>45 jaar		Totaal
Alleenstaande < 65 jaar	19	87	177		283
Alleenstaande ouder	15	123	23		161
Gezin < 65 jaar	5	25	54		84
Totaal	39	235	254		528

Duur Verblijf in uitkering meest bemiddelbare WWB cliënten per 1 januari 2007

	< 6 mnd	> 6mnd - < 12 mnd	>1 jaar	> 3 jaar	> 5 jaar		Totaal
Alleenstaande < 65 jaar	37	23	56	30	137		283
Alleenstaande ouder	14	14	48	29	56		161
Gezin < 65 jaar	13	8	25	6	32		84
Totaal	64	45	129	65	225		528

Het aantal WWB cliënten is in 2006 gedaald met 5,5%. Het totale aantal klanten is 9,1 % gedaald. De daling is gering in vergelijking met de landelijke trend en de buurgemeente. Uitstroom heeft echter wel vooral plaatsgevonden richting arbeid.

Het aantal IOAW'rs is met 50% gedaald, in verband met het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd van een groot deel van het bestand. Er is nauwelijks instroom, omdat het beleid van het ministerie er op gericht alternatieve voorzieningen in te voeren.

Uit de analyse van het bestand blijkt, dat zelfs van het meest bemiddelbare deel van de cliënten de leeftijd en de duur van het verblijf in de uitkering de uitstroom sterk belemmert. Dit blijkt ook uit de fase indeling van de cliënten. Opvallend is de grote groep cliënten die langer dan 5 jaar in de uitkering zit. Vervolgens is er een kleinere groep die langer dan 3 jaar in de uitkering zit en is de groep langer dan 1 jaar in de uitkering weer wat groter. Een cliënt die langer dan 5 jaar in de bijstand zit wordt consequent niet meer bemiddeld. In de categorie daaronder worden nog wel activiteiten richting arbeidsmarkt ondernomen, maar niet voor iedereen met succes. Gezien de leeftijdsindeling is er bij de categorie alleenstaande ouders, op grond van gemeentelijk beleid, ongebruikt potentieel.

Instroom WWB

Reden Instroom	Jan	Feb	Maart	April	mei	Juni	Juli	Aug	sep	okt	Nov	dec	totaal
Ander inkomen	2	2	2		3	1	2	2	1	2	1		18
Andere oorzaak	5	2	7	2	6	3	4	4	9	7	9	2	60
Einde arbeid/ZW	2	3	3	1	3		3		1	4	1		21
Einde huwelijk	4		1	2	2	3	2	2	3	1			20
Einde studie		1				1	1	1					4
Oorzaak partner		1	3							1			5
Einde WAO							1						1
Einde WW	1	3	1	8	7	5	6	3	1	1	1		37
Einde zelfstandige						1		1					2
Totaal	14	12	17	13	21	14	19	13	15	16	12	2	168

De categorie "andere oorzaak" is een restcategorie. Hierin valt onder ander verhuizing uit een andere gemeente, detentie en een zwerfend verleden.

Aanvragen voor levensonderhoud tussen 1 januari 2006 en 1 januari 2007:

Aanvragen voor levensonderhoud 119 WWB toegekend

Aanvraag voor levensonderhoud 2 WWB als leenbijstand verstrekt

Aanvragen voor levensonderhoud 26 WWB afgewezen

Aanvragen voor levensonderhoud 35 WWB ingetrokken/buiten behandeling gelaten

Daarnaast zijn er 5 IOAW uitkeringen toegekend, 1 buiten behandeling gelaten en 1 afgewezen.

Er is 1 IOAZ uitkering toegekend.

Van de aanvragen voor levensonderhoud wordt 50% afgewezen of ingetrokken c.q. buiten behandeling gelaten. Dit zegt iets over de poortwachterfunctie, die wat dat betreft wel goed functioneert.

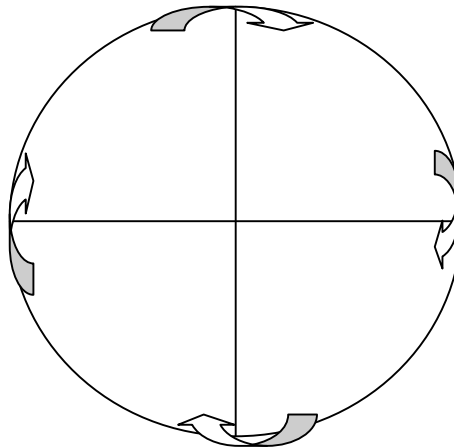
Hoogwaardig Handhaven

Het doel van “ hoogwaardige handhaving” is: het in samenhang uitvoeren van preventieve en repressieve elementen die elkaar versterken met als doel het bevorderen van de spontane naleving van de wet- en regelgeving door de klant.

In 2006 is er een start bijeenkomst geweest met managers en wethouders van Ridderkerk en Albrandswaard waar de volgende uitgangspunten zijn geformuleerd:

- strenge controle aan de poort
- iedere klant krijgt waar hij recht op heeft
- tegengaan van fraude en oneigenlijk gebruik.

Er is in 2006 een start gemaakt met het opstellen van de nota: “controle via risicosturing en signalen”. Hierin wordt vooral aandacht besteed aan controle op maat. Het uitgangspunt was om alvast met een concrete actie aan de slag te gaan.

Aantal meldingen bij Rots (Regionaal opsporingsteam sociale recherche) en verloop melding

Rots is een samenwerkingsverband van 13 gemeenten in de regio op het gebied van de sociale recherche. De sociale recherche doet onderzoek naar fraude door cliënten van de sociale dienst. De sociaal rechercheur wordt ingeschakeld door de consulent als er een vermoeden is van fraude. De sociaal rechercheur heeft meer opsporingsbevoegdheden dan de consulent. Hierdoor is een diepgaander onderzoek mogelijk.

Er zijn in 2006 11 meldingen gedaan. Er zijn 5 zaken afgelegd. Uiteindelijk zijn er 8 zaken in behandeling genomen. Er is voor € 1.846,00 fraude opgespoord. Hiermee is een schadebedrag van € 104.000,00 voorkomen. De totale kosten voor de sociale recherche bedroegen € 69.545,00.

Het aantal meldingen is gering, omdat er toch een grote afstand wordt ervaren tussen de consulenten en de sociale recherche. In 2007 zal er naar gestreefd worden om de sociaal rechercheur op een vaste dag in Ridderkerk te laten werken. Hierdoor worden de contacten verstevigd.

Bedrag van de verlagingen van de uitkering in 2006

Een verlaging van de uitkering wordt toegepast als een cliënt zich niet houdt aan de opgelegde verplichtingen. In de meeste gevallen betreft dit de arbeidsverplichtingen. In totaal is in 2006 € 24.528,12 gekort in verband met een verlaging van de uitkering. In vergelijking met de buurgemeente is dit laag. Dit heeft ook alles te maken met het laten rusten van het zittende bestand, omdat daar ook de meeste weerstand en dus noodzaak tot sanctioneren is te verwachten.

Uitstroom WWB

In het programma Werk en Economie staat als doelstelling het verlagen van de werkloosheid. Dit kun je aflezen uit de uitstroom uit de uitkering naar werk (minimaal 18%). Van het aantal ingediende aanvragen voor een uitkering krijgt 10% rechtstreeks werk aangeboden in het kader van Work First.

Gesubsidieerd werk

- Opstapbanen
Er is voor 1 opstapbaan een subsidie verleend.
- Beschermde werkplekken (voormalige WIW banen)
Er zijn 17 beschermde werkplekken ingevuld bij SDW.
- Beschermde werkplekken (voormalige ID banen)
Er zijn 36,5 beschermde banen bij diverse organisaties in het onderwijs, verzorgingstehuizen, kinderopvang, sport en in de groensector. Hier zijn nog 2 vacatures.

Beëindigingen en reden uitstroom WWB van 1 januari 2006 tot 1 januari 2007

	Jan	Feb	Maart	April	mei	Juni	Juli	Aug	sep	okt	Nov	dec	totaal
Aanvang studie								3					3
Arb. Dienstbetrekking	10	9	7	10	6	8	7	9	5	5	2	1	79
Additionele arbeidspl												1	1
Zelfstandig beroep													
WW													
ZW/arbeidsongeschikth.													
Alimentatie	1												1
Ander Inkomen	2	2	1	1	1		1	3	1	2			14
Relatie	2	1	2	1	1	3	1	1	2	2		1	17
65 jaar		2				2		1					5
Geen inlichtingen		2		2		1	2	1					8
Verhuizing gemeente	3	3	1	6	2	1	5	2	1		1	2	27
Verhuizing buitenland			1					1	1				3
Overlijden				1		1							2
Oorzaak partner	1			2				1	1		1	1	7
Ander	3	3	2			1	4	4	3	3	3	3	29
Totaal	22	22	14	23	10	17	20	26	14	12	7	9	196

40% van de uitkeringen die beëindigd zijn is het gevolg van het aanvaarden van arbeid in dienstbetrekking. Gezien de doelstelling van 10% uitstroom naar werk is dit een goed resultaat.

Aantal WWB cliënten opgenomen in reïntegratietraject in 2006

	Aantal
Arbeidsbemiddeling	72
Beroepsgerichte scholing	6
Gesubsidieerde arbeid	3
Oriëntatie en motivatie	15

Overig	1
Sociale Activering	5
Vrijwilligerswerk	4
Work First	9
Totaal in 2006 opgenomen	115

Resultaten Work First

Tempo Team					
meldingen	76				
	7 Niet verschenen			9,2%	v/d aanmeldingen
	69 Intakes			90,8%	v/d aanmeldingen
		58 richting werk		84,1%	v/d aanmeldingen
		11 niet uitgezet		15,9%	v/d aanmeldingen
			5 medische beperk		
			2 keuze gemeente		
			1 motivatie		
			1 beschikbaarheid		
			1 verhuizing		
			1 afgezien van bijstand		
Retour tijdens bemiddeling	29			50%	v/d trajecten richting werk
	16 door kandidaat	6 door gemeente	7 door Tempo Team	27,6%	
				10,3%	
				12,1%	
	3 beschikbaarheid	2 ESF	7 retour na bemiddeling		
	2 niet verschenen	2 stimulans			
	4 zelf	1 geen sofinr			
	4 motivatie	1 opleiding			
	3 NL taal				
Plaatsingen	43			74,%	v/d bemiddelde kandidaten
		19 werk		32,8%	
			12 duurzaam		
			7 < 26 weken		
		2 werk	Geen nazorg	3,4%	
		22 stoppen tijdens werk		37,9%	
			4 medische bep.		
			7 zelf		
			1 NL taal		
			3 ander werk		
			3 ontbinding		
			4 einde opdracht		
		3 in bemiddeling			

			1 in traject		
			2 nazorg (uitval na stoppen met werk)		

Er zijn in 2006 119 aanvragen WWB toegekend. Hiervan zijn 76 aangemeld voor een Work first traject. Uiteindelijk zijn er 24 blijvend aan het werk. Dit is een score van 24% op het aantal aanvragen.

Fase indeling WWB cliënten (categorieën)

Fase 1	Fase 2	Fase 3	Fase 4	Niet gefaseerd	onbekend	Totaal
37	36	96	274	83	127	570
Binnen half jaar bemiddelbaar	Binnen 1 jaar bemiddelbaar	Na 1 a 2 jaar bemiddelbaar	Moeilijk tot niet bemiddelbaar	Niet bemiddelbaar		

De registratie van de reïntegratietrajecten laat te wensen over. Cliënten op een gesubsidieerde werkplek zijn niet in het uitkeringssysteem terug te vinden. Dit is wel wettelijk vereist. Verder is er geen zich op het invullen van de opstapbanen. Er is 1 opstapbaan ingevuld, die eigenlijk bestaat uit een jaarlijks terugkerende subsidie voor 1 persoon. Er is geen werkproces of procedure waarin de aanmelding voor een opstapbaan staat beschreven, waardoor het niet meer gebeurt. Ook bij de registratie van de andere trajecten is er sprake van vervuiling van het bestand. Er wordt niet op een gestructureerde manier geregistreerd. Dit heeft te maken met ziekte en personeelwisselingen, gekoppeld aan een gebrek aan instructie van het personeel dat de gegevens moet bijhouden. De prioriteit heeft gelegen bij het uitbetalen van de uitkeringen en niet bij het registreren. Daarnaast heeft het samenwerkingstraject met de gemeente Albrandswaard veel gevergd van de inzetbare capaciteit, doordat het gezamenlijke uitkeringssysteem moest worden ingericht. Dit was cruciaal voor het slagen van de samenwerking.

Uit de fase indeling blijkt dat een groot deel van het bestand niet gefaseerd is of waarvan de fasering onbekend is. Dit duidt erop dat de kennis over het cliëntenbestand gering is. Dit beeld wordt bevestigd door het onderzoek van ConsenSZ, dat in 2006 gehouden is onder cliënten van de Sociale Dienst. ConsenSZ concludeert dat 64% van de onderzochte cliënten een volledige ontheffing hebben van de arbeidsplicht. Dit is hoog in vergelijking met andere gemeenten. Het landelijke gemiddelde voor deze grootteklasse van 38% geldt ook voor Albrandswaard. Cliënten zonder arbeidsverplichting worden niet naar werk bemiddeld en zorgen voor een laag percentage uitstroom. Een groot deel van de vrijgestelden hebben in het onderzoek aangegeven wel te willen werken. Hieruit volgt de conclusie dat ook niet bekend is welke instrumenten cliënten nodig hebben om uit te stromen naar de arbeidsmarkt. Hierdoor kunnen ook niet gericht instrumenten ingezet worden.

De afdeling had net een organisatieverandering achter de rug, waarbij er een scheiding is aangebracht tussen de consultants werk en inkomen. Het invullen van de nieuwe functie van werkconsulent en de organisatie er om heen heeft enige kinderziekten moeten doorstaan. De capaciteitsproblemen hebben zich vooral daar voorgedaan, omdat prioriteit is gegeven aan de uitkeringsverstrekking. Er is vooral ingezet op Work First. De nieuwe cliënten zijn zo spoedig mogelijk op traject gezet. Het bemiddelen van het zittende bestand had geen prioriteit.

Zorg

In het collegeprogramma zorg is als doelstelling aangegeven dat Ridderkerkers zoveel mogelijk in staat moeten worden gesteld voor zichzelf te zorgen. Degenen die dat niet meer kunnen, moeten toegang krijgen tot de noodzakelijke voorzieningen en waarnodig ondersteund worden. De prestatie indicator "95 % van de WVG aanvragen wordt binnen 12 weken afgehandeld" is voor dit verslag van belang.

Aantal aanvragen BB, Langdurigheidtoeslag en Maatschappelijk Participatiefonds

	toekenning	afwijzing	buiten behandeling	beëindiging	gewijzigd voortgezet	totaal
BB	130	19	22		1	172
Langdurigheidtoeslag	177	55	4			236
Brillenfonds	58	8	8			74
Chronisch zieken	2					2
Eenmalige premie 2006	151	4	5			160
Totaal	518	86	39		1	644

Aantal aanvragen WVG

Woonvoorzieningen	Klein	67
	middel	32
	Groot	6
	Roerend	45
	verhuiskosten	14
Vervoersvoorzieningen	Vervoer op Maat	216
	Vervoerskosten	1
	Ouderenvervoer	256
	Scootermobiel	66
Rolstoel	Rolstoel	124
Parkeervoorzieningen	Parkeerkaart	99
	Parkeerplaats	15
Overig		40

De wettelijke termijn voor de afhandeling van aanvragen is 8 weken. In 2006 zijn 70% van de aanvragen binnen 8 weken afgehandeld. De prestatie indicator gaat uit van 95% in 12 weken. Bij de WVG aanvragen is de afhandelingduur gemiddeld langer omdat de aanpassing van de voorziening op de individuele behoefte veel tijd vergt. De aanvragen die ook na 12 weken niet zijn afgehandeld betreffen vaak complexe woningaanpassingen.

Schuldhulpverlening

In 2006 is de schuldhulpverlening door 2 bureaus uitgevoerd. De schuldhulpverlening is uitbesteed aan Modus Vivendi. Omdat er in de loop van 2005 een wachtlijst ontstond, zijn er eind 2005 extra trajecten ingekocht bij Daniels en Deckers. In 2006 zijn cliënten voornamelijk door Modus Vivendi en Daniels en Deckers bij toerbeurt in behandeling genomen.

	Modus	Daniels en Deckers	Totaal 2006
Wachtlijst 2005		15	
Aanmeldingen 2006	79	25	
Totaal aanmeldingen	79	40	119
Afgesloten dossiers na melding	11	19	
Intake	60	21	81
Afgesloten na intake			
Trajecten nieuw 2006	35		
Lopende trajecten 2000	1		
Lopende trajecten 2001	7		
Lopende trajecten 2002	8		
Lopende trajecten 2003	10		
Lopende trajecten 2004	30		
Lopende trajecten 2005	49	13	
Totaal trajecten	140	13	153
Minnelijke regeling	?	3	
WSNP verklaring	?	7	
Traject (nog) onbekend		3	
Traject afgesloten	24		

Woonvisie	Aantal
Begin 2006	51
Aanmeldingen 2006	20
Afmeldingen 2006	10
Eindstand 2006	61

WIN 2006

Gemiddeld zijn er 50 WIN cliënten in bemiddeling in de gemeente Ridderkerk. Door de reorganisatie van de afdeling is de uitvoering van de WIN in de verdrukking gekomen, omdat de kennis niet goed is overgedragen en de prioriteit binnen het team werk is gelegd bij de uitstroom uit de WWB. Hierdoor is er een achterstand ontstaan bij ongeveer 34 trajecten.

Bezwaarschriften

2006

	Ingekomen	Gegron	Ongegron	Ingetrokken	Niet ontvankelijk	Anders	In behandeling
WWB	47	4	16	2	5	5	15
WVG	17	4	8				5
Gpk	3	1	1				1
Lts	7	2	1			1	3
Vervoer 65+	1		1				
IOAW	2					2	
IOAZ							
Bbz							
Reïntegratie	1						1
Ces fonds							
Vangnet							
Leerl.vervoer							
Brillenfonds	1						1
Totaal	79	11	27	2	5	8	26

Debiteuren en verhaal

WWB	saldo per 1-12-2006
terugvordering en verhaal	698.784,00
partner alimentatie	21.450,36
kinderalimentatie	35.773,98
krediethypotheek	61.610,52
terugvordering bijzondere bijstand	29.538,64
leningen bijzonderen bijstand	189.506,44
verhaalbare bijzondere bijstand	5.062,99
Boete	4.881,67
uitstroomincentive	2.943,58
rente en kosten WWB (incl. bijz. bijstand)	11.406,47
IOAW	
terugvordering	2.635,96
IOAZ	
terugvordering	11,38
Bbz 2004	
leenbijstand renteloos	45.460,84
leenbijstand rentedragend	296.910,97
rente	24.002,58
WWV	
terugvordering	73.080,28

De inkomsten uit Terugvordering en Verhaal liepen in 2006 sterk terug, doordat terugvordering en verhaal een onderdeel van de taak van de inkomensconsulenten is geworden, die hier echter niet adequaat op waren voorbereid. In de tweede helft van 2006 is een inhaalslag gemaakt zowel met de scholing van het personeel als het innen van de uitstaande gelden.

Conclusie

De daling van het aantal cliënten is gering. Uit de analyse van het bestand blijkt wel dat zelfs van het meest bemiddelbare deel van het cliëntenbestand de leeftijd en de duur van het verblijf in de uitkering de uitstroom sterk belemmert. De bemiddelbaarheid naar werk is beperkt. Verder blijkt uit de fase indeling van de cliënten dat de bemiddelbaarheid van een kwart van het bestand niet in beeld is. Verder kan geconcludeerd worden dat ook alleenstaande ouders met kinderen onder de 12 jaar een uitstroompotentieel hebben, dat nu niet geheel wordt benut.

De poortwachterfunctie wordt redelijk goed uitgevoerd door de inkomensconsulenten. De uitstroom uit de uitkering komt voor een groot deel door uitstroom naar werk. Hieruit kan geconcludeerd worden dat het beleid om streng aan de poort te zijn beter tot zijn recht komt, dan de bemiddeling van het zittende bestand naar werk. Het Work First project heeft tot uitstroom c.q. verminderde instroom geleid. De resultaten van het Work First (het direct aanbieden van werk) project zijn wel goed gedocumenteerd, waardoor de resultaten goed inzichtelijk zijn. De registratie van de andere reïntegratietrajecten is kwetsbaar en verdient verbetering. Wat betreft de registratie van de gesubsidieerde arbeid wordt in 2007 een inhaalslag gemaakt.

Het is van groot belang dat goed inzichtelijk is hoe het cliëntenbestand is opgebouwd. Daarnaast is van groot belang dat dit goed geadmistreerd wordt en ook consequent bijgehouden. Een bestandsanalyse alleen is niet voldoende. Als de resultaten niet worden vastgelegd en beheerd, kan er geen stap vooruit worden gezet bij het bouwen op de resultaten van de bestandsanalyse. Uit de resultaten van Work First blijkt wel dat een gerichte aanpak ook resultaat kan hebben.

Daarnaast vraagt Hoogwaardig handhaven om goede sturing op de processen omdat de vier onderdelen van hoogwaardig handhaven onverbrekkelijk in elkaar grijpen. Die sturing ontbreekt nu, zodat er wel deelprojecten opgepakt zijn, maar deze niet in samenhang met elkaar worden gebracht. Ook voor Hoogwaardig handhaven geldt dat een goede bestandsanalyse een voorwaarde is voor het kunnen formuleren van de risicofactoren op het terrein van inkomen, samenwonen en vermogen.

Bij het onderdeel zorg valt op dat in 2006 zowel de WIN als de WVG niet worden bijgehouden in het uitkeringssysteem (GWS4all). De WIN trajecten zijn niet consequent bijgehouden. Het aantal en verloop van de WVG aanvragen is wel goed bijgehouden. Wat betreft de schuldhulpverlening blijkt dat er nog veel trajecten zijn die langer dan 3 jaar duren. Het is bij individuele trajecten niet duidelijk waarom dit zo is. De standaardduur van een traject is in principe drie jaar na afronding van de intake. Met de nieuwe uitvoerder van de schuldhulpverlener zijn hierover strakke afspraken gemaakt.

Actie in 2007

De problemen die het afgelopen jaar zijn ondervonden zijn goed in kaart gebracht, waardoor de gemeente hard aan de slag is om deze in 2007 op te lossen. In het beleidsplan 2007 worden de problemen benoemd en wordt aangegeven wat er zal (en ook nu al gebeurt) om de problemen op te lossen. Het project "Het Werkt", onderdeel van het programma "Ridderkerk werkt", is het vertrekpunt in het kader waarvan in ieder geval:

- Een goede bestandsanalyse zal plaatsvinden;
- De resultaten van de bestandsanalyse goed worden beheerd, waardoor er meer grip op de managementinformatie is;
- Het project Hoogwaardig Handhaven zal worden uitgevoerd;
- Zal worden ingezet op het in reïntegratietraject zetten van alle cliënten die daar geschikt voor zijn.